4.9.2026

ARVOA
Kiertotalouden seuraava luku

Heidi Colliander

Kiertotalouden jäljillä Amsterdamissa
– matkakertomus

Kuva 1. Amsterdam ilta-auringossa. Kuva: Heidi Colliander

01 Mistä on kyse?

Tammikuussa 2026 toteutimme opintomatkan Amsterdamiin osana ARVOA – Kiertotalouden seuraava luku -projektia. Matkan tavoitteena oli tutustua, miten kiertotalouden edelläkävijäkaupungissa edistetään kiertotaloutta kaupunkikehityksessä, yritystoiminnassa, yhteisöissä ja kestävän kuluttamisen ratkaisuissa.

Amsterdam on noussut kansainvälisesti tunnetuksi sekä kiertotalouden että donitsitalouden mallin soveltajana. Kiertotalouden osalta kaupungin pitkän tähtäimen tavoitteena on muuttua täysin kiertotalouteen perustuvaksi kaupungiksi vuoteen 2050 mennessä. Donitsitalouden ajattelussa yhteiskunnallista ja taloudellista kehitystä ohjataan siten, että ihmisten perustarpeet täyttyvät ympäristön kantokyvyn rajoissa.

Kolmen intensiivisen päivän aikana tutustuimme kiertotalouden innovaatioihin, yrityksiin, yhteisöllisiin toimintamalleihin ja kaupunkikehityksen ratkaisuihin, jotka tekevät Amsterdamista yhden Euroopan kiinnostavimmista kiertotalouskaupungeista. Tapasimme asiantuntijoita, yrityksiä ja kehittäjäorganisaatioita sekä vierailimme useissa kiertotalouden edelläkävijäkohteissa. Matkan kokoonpano oli pieni, mutta tehokas. Menossa mukana olivat Jyväskylän ammattikorkeakoulun vanhempi asiantuntija Heidi Colliander ja projektipäällikkö Hilkka Heikkilä.

02 Kohtaamisia kiertotalouden ytimessä

Ensimmäinen matkapäivämme alkoi vierailulla **AMS Instituteen**, joka toimii kehittämisen ja kestävien ratkaisujen tutkimuksen keskiössä Amsterdamissa. Tapasimme Guy Vincentin, kiertotalouden rahoitusasiantuntijan, jonka kanssa keskustelimme kiertotalouden edistämisestä. Keskustelu avasi hyvin sitä, kuinka keskeisessä roolissa kiertotalouden rahoitusmallit ja ekosysteemit ovat systeemisen muutoksen mahdollistajana.
Guy kertoi meille **Amsterdam Circulator** -kiihdyttämöstä ja Circular Risk Scorecard -työkaluista, jotka tukevat siirtymää lineaarisista liiketoimintamalleista kohti kestäviä, kiertotalouteen perustuvia arvoketjuja.

Lisäksi saimme kuulla startupeista, jotka ovat osallistuneet Amsterdam Circulator -kiihdyttämöön ja onnistuneet sen avulla kokoamaan ympärilleen minimum viable ecosystem -verkoston sekä hankkimaan rahoitusta liiketoimintaideansa kehittämiseen. Muutamina mainittakoon seuraavat yritykset:

- **Droppie**, joka kehittää ”pullopalautusjärjestelmää” eri materiaaleille. Droppiella on keräyspisteitä jo ympäri Amsterdamia.
- **Billie Wonder**, joka tekee bisnestä kestovaipoilla yhteistyössä Amsterdamin päiväkotien kanssa.
- **NoPalm Ingredients**, joka on kehittänyt palmuöljyn korvikkeen perunankuorista.
- **Everox**, joka on kehittänyt mullistavan teknologian betonijätteen muuttamiseksi kestäviksi rakennusmateriaaleiksi
- **Caffe Inc**, joka prosessoi 100 tonnia kahvia vuodessa Amsterdamissa, ja tekee siitä kosmeettisia öljyjä ja biomuovia.

Circulatorin kautta on onnistuttu saamaan startupeille 47,5 miljoonaa euroa vuosien 2023 – 2025 aikana. Guy mainitsi, että osa Circulatoriin osallistuneista startupeista on päässyt ”Kiertotalouden kuolemanlaakson” ohi, mutta osa on alkuvaiheen haasteiden aikana mennyt konkurssiin. Epäonnistumisista jää kuitenkin

Kuva 2: Droppien keräyspisteeseen tutustuminen AMS-instituutin piha-alueella. Kuva: Hilkka Heikkilä

03 Kohtaamisia kiertotalouden ytimessä

aina jäljelle paljon oppeja, joita on jatkossa tärkeää kyetä hyödyntämään. AMS-Institute on onnistunut luomaan kiertotaloutta edistävän ekosysteemin, joka on monin tavoin edistänyt kiertotaloutta Amsterdamissa.

AMS- instituutin jälkeen piipahdimme **CRCL -parkissa**, joka on aloittanut toimintansa lokakuussa 2025. CRCL-park yhdistää yrittäjät, tutkijat, päättäjät ja asukkaat kehittämään kiertotalouden ratkaisuja. Loistava uusi konsepti eri toimijoita yhdistävään kiertotaloustoimintaan.

NDSM – luovuuden ja kestävyyden kohtaamispaikka

AMS-instituutista suuntasimme kohti **NDSM-aluetta**, joka on entiselle telakka-alueelle muodostunut eläväinen alue, jossa kiertotalous on läsnä monin tavoin. Alueen tavoittaa maksuttoman lautan avulla, ja matka lautalla auringonpaisteessa oli jo itsessään elämys.

Alueella voi nähdä lukuisia taideteoksia, muraaleja ja vanhoja rakenteita, jotka ovat saaneet uuden käyttötarkoituksen. Esimerkiksi hotelli **Faralda**, joka sijaitsee valtavassa nosturissa, on mielenkiintoinen ilmestys. Tai laivahotelli **Botel**, jonka huomaa heti alueelle lautalla saavuttaessa. NDSM:ssä vanha teollisuusympäristö on saanut uuden elämän taiteen, kulttuurin ja kestävien kokeilujen kautta. Alue huokui tekemisen meininkiä ja rohkeaa uudistumista.

NDSM-alueella on myös useita ravintoloita, joten söimme myöhäisen lounaan vanhaan tehdashalliin perustetussa ravintolassa. Lounaan jälkeen tapasimme **Clothing Loop** -verkoston perustajan Nichon Glerumin hänen toimistollaan NDSM Loodsissa. **NDSM Loods** on vanhaan tehdashalliin muodostunut luovan alan keskus, jossa yli 250 taiteilijalla ja käsityöläisellä on työtila. Nichon kertoi meille kattavasti Clothing Loopista, yhteisöllisestä konseptista, jossa vaatteet kiertävät naapurustojen välillä ilman rahaa, tavoitteena saada itselle tarpeettomat ehjät vaatteet käyttöön jollekin toiselle. Keskustelu konkretisoi, kuinka pienetkin paikalliset ratkaisut voivat skaalautua ja luoda laajempaa muutosta. Clothing Loop on levinnyt 33 maahan Euroopassa, ja yhteensä on perustettu jo yli 2000 verkostoa.

Päivän päätteeksi suuntasimme vielä **Kringloop Westiin**, kiertotalousmyymälään, joka yhdistää uudelleenkäytön ja työllistämisen. Myymälä oli täynnä hyväkuntoisia, uudelleen kierrätettyjä tuotteita – ja samalla se muistutti siitä, kuinka suuri potentiaali käytetyissä tavaroissa vielä on.

Kuva 3: NDSM -alueella sijaitseva nosturiin perustettu hotelli Faralda. Kuva: Hilkka Heikkilä

Kuva 4: NDSM Loods; näkymää pienyrittäjien työskentelytiloista, joista yhdessä tapasimme Nichon Glerumin kanssa. Kuva: Heidi Colliander

Kuva 5: Rejoes Second hand Fashion -liiketila Amsterdamin ytimessä. Kuva: Heidi Colliander

05 Kestävän muodin konsepteja ja kiertotalousalueen ihmeitä

Toinen päivämme Amsterdamissa alkoi sateisena. Lähdimme tutustumaan Amsterdamin keskusta-alueen second hand- ja vaatelainaustarjontaan. Olimme valinneet kohteet laajasta tarjonnasta etukäteen, ja se kannatti, koska saimme näkymää monenlaisiin second hand- ja lainauskonsepteihin. Kierrokseemme kuuluivat **Rejoes**, **Episode**, **Lena Library** ja **Bijons Vintage**.

Osa liikkeistä myi ja lainasi uusia tuotteita, kuten Lena Library. Lenan vaatteissa oli jokaisessa mainittu vaatteen ostohinta, ja lainaushinta. Lainausta varten asiakkaan pitää liittyä Lena Libraryn jäseneksi, koska lainauspalvelu toimii kirjaston tavoin organisoituna järjestelmänä, jossa lainaamista ja maksamista hallitaan keskitetysti. Jokaisen vaatekappaleen lainaaminen maksaa tietyn määrän krediittejä, ja joka kalenterikuukauden lopussa tarkistetaan, kuinka paljon jäsen on lainannut ja onko hän oikeutettu porrastettuun alennukseen. Kokonaissumma veloitetaan seuraavan kuukauden alussa automaattisena maksuna.

Vaikutuimme siitä, kuinka upeasti second hand -vaatekaupat sulautuivat katukuvaan, ja fiilis niissä ei juuri eronnut uusia vaatteita myyvistä vaateketjuista. Esimerkiksi Rejoes oli panostanut myymälänsä raikkaaseen ilmeeseen. Rejoes ostaa secondhand -vaatteita eri lähteistä, pesee ja kunnostaa tuotteet, ja laittaa ne siististi myyntiin myymälöihinsä. Myös lainaaminen on heillä mahdollista. Rejoes on levittäytynyt jo 20 eri kaupunkiin Hollannissa, ja sen myymälöitä on lisäksi Romaniassa.

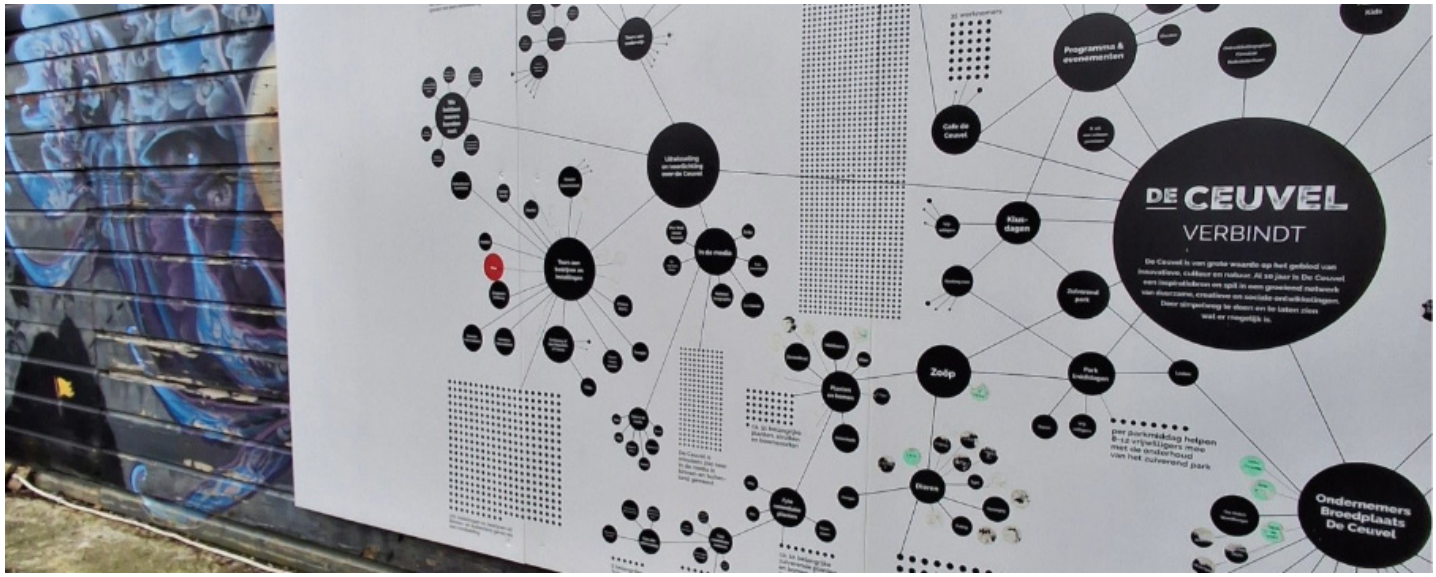
Myös Episodessa kaikki tuotteet tarkastetaan, tarvittaessa korjataan, pestään (myös kengät) ja laitetaan myyntiin eri puolilla Hollantia oleviin myymälöihin. Rejoes on alun perin hollantilainen, mutta heidän toimintansa on laajentunut jo myös Belgiaan, Ranskaan, Norjaan, Tanskaan ja Saksaan.

Bijons Vintage huokui enemmän käytettyjen tuotteiden fiilistä, mutta yleisilme oli kuitenkin siisti. Heillä on vintage-myynnin lisäksi oma mallisto, jonka materiaalit ovat käytetyistä tuotteista.

Kestävän muodin aamupäivän jälkeen oli aika siirtyä kohti Amsterdamin pohjoispuolta, nimittäin iltapäivän vierailukohteena oli ”kiertotalouden leikkikentäksi” kutsuttu **De Ceuvel**. Kyseessä on alue, joka on rakennettu entisen telakka-alueen saastuneelle maalle. Alueella on hyödynnetty paljon materiaaleja kiertotalouden periaattein, energiaratkaisut ovat uudistuvaa energiaa ja maaperän kasvit on valittu niiden puhdistavien ominaisuuksien perusteella. Vierailumme opas, Dean Medina, kertoi meille alueen alkuperästä ja sen eri vaiheista, ja De Ceuvelin tuottamasta arvosta. Arvo-näkökulma kiinnosti meitä suuresti, onhan myös ARVOA -projektin yksi tavoite ilmentää kiertotalouden arvoa paremmin. Dean johdatti meidät alueella sijaitsevan ”arvokartan” luo, jonka avulla he ovat pyrkineet ilmentämään De Ceuvelin tuottamaa arvoa monista eri näkökulmista. De Ceuvelin arvokartassa oli nostettu esiin esimerkiksi eliölajit, taloudellinen arvo, yhteisöllisyys ja paljon muuta.

Alueella työskentelevien yrittäjien työtilat sijaitsevat vanhoissa laivoissa, joita oli nostettu kuivalle maalle. Työskentelytilojen välissä kiemurteli puinen kävelypolku, jota pitkin kiertelimme ympäri aluetta. Alueella on myös kelluva hotelli ja ravintola.

06 Kestävän muodin konsepteja ja kiertotalousalueen ihmeitä

Kuva 6. Visualisointi De Ceuvelin tuottamasta arvosta, kiinnitettynä entisen asuntolaivan seinään. Kuva: Hilkka Heikkilä

De Ceuvelin jälkeen suuntasimme **Buurmaniin**. Buurman on puuverstas ja myymälä, joka keskittyy uudelleenkäytettäviin rakennusmateriaaleihin ja muihin materiaaleihin. Buurman järjestää myös koulutuksia ja työpajoja, joita voi varata erikseen omalle ryhmälleen. Kiertäessämme Buurmanin tiloja, saimme huomata, että heillä on erillinen iso työpajatila ja paljon varastotilaa käytetylle puutavaralle. Buurman toimii kuudessa kaupungissa Hollannissa. Heräsimme pohtimaan, että myös Suomessa voisi olla hyvinkin maaperää samankaltaiselle toiminnalle, metsäteollisuuden ollessa edelleen yksi suurimmista teollisuudenaloistamme.

Kuva 7. Buurmanin varastotilaa. Kuva: Hilkka Heikkilä

07 Jäikö jotain näkemättä?

Amsterdam osoittautui kiertotaloudesta kiinnostuneelle erinomaiseksi vierailukohteeksi. Vajaan kolmen päivän opintomatkan aikana ehdimme nähdä vain pintaraapaisun siitä, mitä kaupungilla on tarjottavanaan kiertotalouden kehittäjille, tutkijoille, yrityksille ja julkisille toimijoille. Kaupungissa toimii lukuisia kiinnostavia hankkeita, yrityksiä ja innovaatioympäristöjä, joihin emme tällä kertaa aikataulusyistä ehtineet tutustumaan. Esimerkiksi seuraavat kohteet löytyvät kaupungista:

- **United Repair Centre** , tekstiilien korjauspalveluihin ja sosiaaliseen työllistämiseen keskittyvä toimija.
- **AmsterdamScience Park,** jossa toimii useita kestävää kehitystä, kiertotaloutta ja cleantech –ratkaisuja kehittäviä yrityksiä ja tutkimusorganisaatioita, kuten **Sustainalab**.
- **Bright Fiber** ,valmistaa uusia kuituja vanhoista vaatteista.
- **Port of Amsterdam,** satama-alue, yksi Euroopan merkittävistä kiertotalouden keskittymistä.
- **Repair-Cafet**, tunnettuja yhteisöllisen korjaustoiminnan kahviloita.
- **Amsterdamin kaupunkiorganisaatio**, joka vastaa kaupungin kunnianhimoisen kiertotalousstrategian valmistelusta ja toimeenpanosta.

08 Yhteenvetoa matkasta

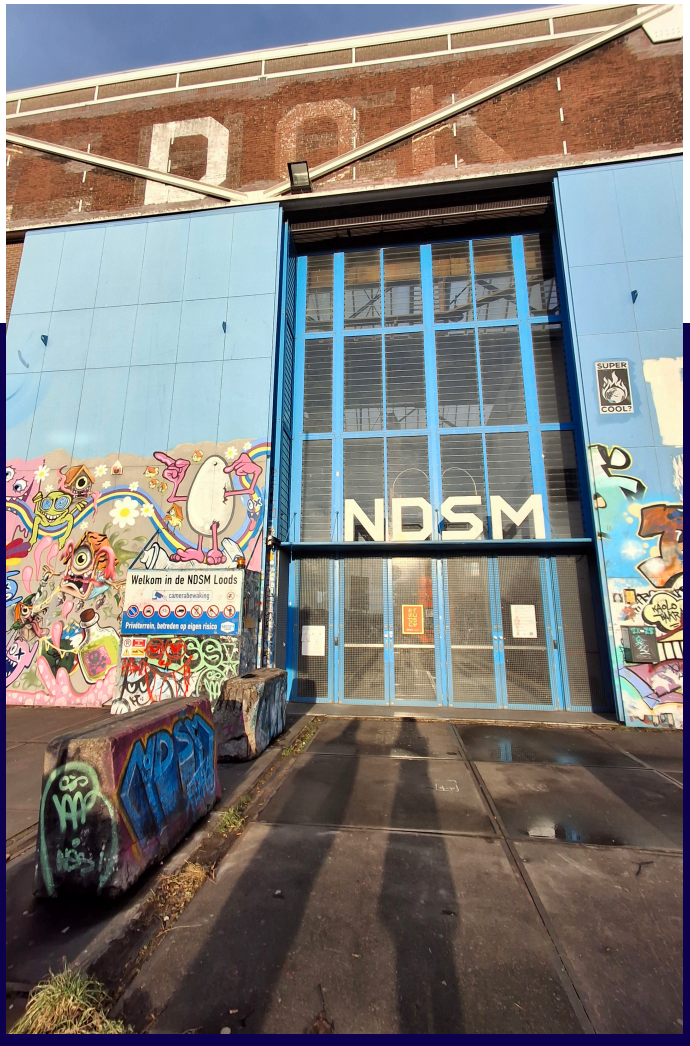
Matka vahvisti käsitystämme siitä, että kiertotalouden edistäminen vaatii samanaikaisesti uusia liiketoimintamalleja, toimivia ekosysteemejä, yhteisöjen osallistumista sekä rohkeita kokeiluja. Amsterdam tarjoaa tähän inspiroivan esimerkin.

Kaupungin vahvuutena on erityisesti kyky yhdistää tutkimus, yritystoiminta, julkinen sektori ja asukkaat yhteisen muutoksen rakentajiksi. Näistä kokemuksista ja opeista on paljon ammennettavaa myös Suomessa toteutettavaan kiertotaloustyöhön.

Benchmarking- ja opintomatkoilla on tärkeä roolinsa suomalaisen liiketoiminnan kehittämisessä. Vierailut kiertotalouden edelläkävijäalueille voivat vauhdittaa myös Suomen talouden uudistumista, mikäli matkoilla saadut opit onnistutaan viemään tehokkaasti käytäntöön.

Tähän kirjoitukseen on koottu ARVOA-projektin opintomatkan keskeiset havainnot ja kohtaamiset. Se sisältää myös runsaasti linkkejä lisätietojen äärelle. Toivomme, että kirjoitus inspiroi lukijoita ja osaltaan edistää kiertotalouden kehitystä Suomessa.

Matka oli osa **ARVOA – Kiertotalouden seuraava luku -projektia**, joka on Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) osarahoittama. Projekti on osa **Valtakunnallinen vihreä siirtymä**-teemakokonaisuutta. Valtakunnallista ARVOA -projektia koordinoi Jyväskylän ammattikorkeakoulu (Jamk), ja osatoteuttajina ovat Haaga-Helia ammattikorkeakoulu ja Yrkeshögskolan Novia. ARVOA-projektissa edistetään systeemistä muutosta kohti hiilineutraalia kiertotalousyhteiskuntaa, keskittyen etenkin kestävän kulutuksen ja liiketoiminnan edistämiseen kehittämällä kiertotalouteen perustuvia palvelu- ja liiketoimintamalleja yhteistyöverkostoja hyödyntämällä. Projektin pääkohderyhmiä ovat yritykset, julkiset organisaatiot ja yhdistykset.

Kuva 8. Opintomatkalaiset kiertotalouden äärellä. Kuva: Heidi Colliander